

JAARVERSLAG 2021

Huil niet dat het voorbij is
Lach, dat je het hebt mogen meemaken
[Gabriel Garcia Marquez]

VOORWOORD

Vorig jaar opende de toenmalige voorzitter in het voorwoord dat 2020 een bijzonder jaar was geweest. Ik durf te constateren dat 2021 een net zo'n bijzonder jaar was. De COVID-19 pandemie heeft een behoorlijke impact gehad op ieders leven. Natuurlijk ook op die van de bewoners, vrijwilligers en medewerkers van Stichting Het Clarahofje. Met z'n allen is het gelukt, ondanks de noodzakelijke voorschriften, de hoogwaardige zorg voor onze bewoners en naasten, zo goed als mogelijk te continueren. Langs deze weg wil ik dan ook alle betrokkenen bedanken voor de flexibiliteit en voor het steunen van de diverse maatregelen.

Het kenmerkt Stichting Het Clarahofje dat er wordt gedacht aan mogelijkheden en niet in beperkingen. Aan onze bewoners is, ondanks allerlei beperkingen, zeer goede zorg besteed. In 2022 is er een jubileum, Stichting Het Clarahofje bestaat 30 jaar. Hier zullen we zeker aandacht aan besteden. Zoals het er nu uitziet zijn de COVID-19 beperkingen grotendeels opgeheven. Ik zie er dan ook naar uit om velen van jullie fysiek te ontmoeten.

Zonder de inspanning van de vele vrijwilligers, medewerkers en de diverse donaties vanuit de samenleving is het onmogelijk om de werkzaamheden kwalitatief goed uit te voeren. Langs deze weg wil ik dan ook iedereen enorm bedanken voor zijn inzet en betrokkenheid bij Stichting Het Clarahofje.

David van de Plasse, waarnemend voorzitter

HET BESTUUR

In 2021 zijn twee bestuursleden voortijdige gestopt met hun werkzaamheden. Voorzitter Karin van den Broeke heeft een dienstbetrekking elders aanvaard en bestuurslid Jan de Pooter vanwege vrijwilligerswerkzaamheden elders.

Nelleke Lokerse is bereid gevonden om de plaats van Jan de Pooter in te vullen.

De vacature van voorzitter is nog niet ingevuld.

De samenstelling van het bestuur per 1 januari 2022

Vacant	voorzitter
Mevr. E. (Els) Hamelink-Freriks	secretaris
Dhr. D.J. (David) van de Plasse	penningmeester en waarnemend voorzitter
Mevr. H. (Heleen) Haasnoot-Hartog	tweede voorzitter en contactpersoon vrijwilligers
Mevr. T. (Tineke) van den Heuvel- Hansma	tweede penningmeester en contactpersoon coördinatoren
Mevr. N. (Nelleke) Lokerse-Mostert	tweede secretaris

Het bestuur van de Stichting Het Clarahofje, bestaande uit zes vrijwilligers, kwam zesmaal bij elkaar voor de reguliere vergaderingen; daarnaast zette elk lid van dit bestuur zich regelmatig in voor zijn of haar eigen taken. Ook dit jaar was Annet Tramper namens de Raad van Bestuur van Zorgstroom aanwezig bij onze reguliere vergaderingen.

SAMENWERKING MET ZORGSTROOM

De samenwerking met Zorgstroom verloopt soepel en effectief. De lijnen zijn heel kort omdat Annet Tramper, als lid van de Raad van Bestuur van Zorgstroom, onze bestuursvergaderingen bijwoont. De samenwerking dient onze doelstelling om goede palliatieve terminale zorg te verlenen. Ook de onderlinge overleggen staan in dienst van de kwalitatieve goede zorg die wij willen verlenen. Wij handelen, in de samenwerking met Zorgstroom, constant met de gedachte of het aan de doelstelling en missie van Het Clarahofje dienstbaar is.

DE COÖRDINATOREN

- Stichting Het Clarahofje heeft vier coördinatoren in dienst, twee voor ClaraThuis, samen 28 uur per week en twee voor het hospice, samen 40 uur per week. In februari 2021 is Patricia van der Parel gestart bij ClaraThuis in de nieuwe functie van (aanvullende) coördinator voor 8 uur per week. Zij is, samen met de algemeen coördinator, verantwoordelijk voor de kern van het werk van ClaraThuis, namelijk de aanvragen en inzetten van en door vrijwilligers. Per 31 december 2021 is Ruth Elenbaas, algemeen coördinator uit dienst getreden. Zij is vanaf het begin van ClaraThuis, in 2017, betrokken geweest. Haar opvolger is Cindy Draaisma. Zij is met ingang van 1 februari 2022 in dienst getreden bij de stichting.

HOSPICE

In het hospice zijn vijf bewonerskamers. De coördinatoren en 75 vrijwilligers stonden klaar voor de bewoners en hun naasten. De zorg en aandacht voor de bewoners staat voorop. Waar dat mogelijk is, geven we gehoor aan de wensen van de bewoners. Aan naasten bieden we een luisterend oor en ook zij worden bij ons gastvrij onthaald. Naast zorgvrijwilligers en gastvrouwen leveren de kook-, tuin-, klus-, bloemen- en boodschappen-vrijwilligers een waardevol aandeel. Daarnaast zijn er vier roostervrijwilligers.

De samenwerking met de verpleegkundigen verloopt goed. Eén keer per 6 à 7 weken voeren we een breed overleg, waaraan twee verpleegkundigen en beide coördinatoren deelnemen. Hierin komen de organisatorische en beleidsmatige zaken in de breedste zin aan de orde. De bewoner vormt in onze samenwerking het uitgangspunt. Tevens is er regelmatig overleg met de medisch adviseurs en geestelijk verzorger in het overkoepelend overleg. Belangrijk is dat we het in het hospice 'samen' doen, met alle medewerkers, waarbij de bewoner centraal staat. Het meerjarenplan (2016-2021) is onze leidraad. Onze visie is gebaseerd op het gedachtegoed van Franciscus van Assisi, waaraan we vormgeven in ons handelen.

COVID-19: Veel van de geplande activiteiten voor 2021 konden vanwege de COVID-19-pandemie niet doorgaan. Voortdurend moesten we meeveren met de dan geldende maatregelen en de plannen en afspraken daar weer op aanpassen. Dit vroeg van alle betrokkenen grote flexibiliteit en veerkracht. Vrijwilligersoverleggen en scholingen moesten vaak geannuleerd worden, waardoor het lastiger was om de verbinding met elkaar te houden. We zochten naar alternatieve vormen om elkaar te ontmoeten. Werkgroepoverleggen vonden online plaats, ook organiseerden we diverse wandelingen. De basistraining is meermalen in kleine groepjes gegeven. In het hospice volgden we de richtlijnen van Zorgstroom, o.a. wat betreft het toegestane aantal bezoekers. We zijn dankbaar dat alle medewerkers zeer zorgvuldig waren en hun verantwoordelijkheid namen om bij klachten of een zieke huisgenoot hun dienst terug te geven. De bereidheid om te vervangen, was groot. Via het ADRZ kregen we de mogelijkheid om met voorrang de vrijwilligers aan te bieden zich te laten vaccineren. Hiervan is dankbaar gebruik gemaakt. Ondanks de COVID-19-pandemie hadden we in 2021 een goede bezetting, te weten 88,33%.

Vrijwilligers: In 2021 is vier keer een basistraining gegeven voor nieuwe vrijwilligers. In totaal mochten we 12 nieuwe vrijwilligers verwelkomen. We zijn blij dat we met regelmaat aanmeldingen krijgen van mensen die bij ons als vrijwilliger willen werken. Door de basistraining en vervolgscholingen hebben we een team van professionele vrijwilligers. Met alle vrijwilligers zijn dit jaar ook weer jaargesprekken gevoerd. Tijdens deze gesprekken is tijd en ruimte voor het uitwisselen van informatie, ideeën en wensen. Van enkele vrijwilligers hebben we afscheid genomen, vanwege persoonlijke omstandigheden of leeftijd.

- **Aantal diensten:** De zorgvrijwilligers vulden diensten in van 4 uur. In totaal zijn er 11.304 uren in het hospice ingevuld. De gastvrouwen zijn 277 keer ingeroosterd, in totaal 1108 uren. De kookvrijwilligers kwamen 104 keer. De uren van de andere vrijwilligers, soep, bloemen, tuin, klus en administratief, zijn niet op deze manier geregistreerd. In de genoemde uren zitten geen werkgroep-, overleg- en bijscholingsuren. De vrijwilligers van het roosterteam hebben zich ervoor ingezet om de diensten steeds weer bemenst te krijgen. Bij de vrijwilligers is grote bereidheid om zich in te plannen en ook om in te vallen bij opvallende diensten.
- **Deskundigheidsbevordering:** De coördinatoren hebben scholingen gevolgd bij de VPTZ, te weten 'Opleiden van vrijwilligers' en 'Werken met vrijwilligers'. Bijna alle vrijwilligers deden mee aan de incompany training die in twee groepen werd gegeven door een trainer van de VPTZ over 'Werken vanuit De Bedoeling'. Nog drie groepen vrijwilligers zullen in 2022 getraind worden. Toerusting van vrijwilligers gebeurt ook door het aanbieden van artikelen en boeken die geleend en gelezen kunnen worden.
- **Communicatie en verbinding:** Het vrijwilligersoverleg was in maart en april via Zoom. Er heeft driemaal een fysiek vrijwilligersoverleg plaats kunnen vinden. Onderwerpen waren o.a. de visie, feedback en kwaliteit. Ook gaf een verpleegkundige een scholing over Niet Aangeboren Hersenletsel. Verder is het vrijwilligersoverleg dé plek om met elkaar te delen en te leren van elkaars ervaringen. Verder was er een wandeling met gespreksvragen en in december een feestelijke lichtjestour. Wekelijks wordt een 'vrijdagmail' verstuurd om zo iedereen op de hoogte te houden en de betrokkenheid en verbinding te behouden.
- **VPTZ (Vereniging Vrijwillige Palliatieve Terminale Zorg):** De VPTZ is voor ons vooral een kenniscentrum en vraagbaak. Er zijn online sessies georganiseerd over diverse actuele thema's binnen de palliatieve terminale zorg. Het geïntroduceerde kwaliteitskompas bood concrete handvatten om ook de kwaliteit die we in het Clarahofje nastreven, te peilen en verbeteren. Alle medewerkers ontvangen het magazine Antenne.

Met behulp van werkgroepen wordt de aandacht voor allerlei gebieden vormgegeven. Twee mooie nieuwe ontwikkelingen in 2021 waren het starten van het vers koken en het aanbieden van het ontmoetingsgesprek.

- **Public Relations:** Facebook is het medium om o.a. een inkijkje in het hospice te geven. De facebook pagina wordt erg goed bezocht. Zeer regelmatig worden wetenswaardigheden gepost. De website van het hospice wordt eveneens goed bezocht. Ook dit jaar verscheen er één papieren Nieuwsbrief in oktober. Vanwege de beperkingen door Corona waren er helaas geen presentaties voor verenigingen of groepen. Wel kon één groep geriateren en verpleegkundigen op bezoek komen. Ook gastlessen op scholen moesten geannuleerd worden. Ter gelegenheid van de Internationale Dag van de Palliatieve Zorg organiseerde de werkgroep PR een succesvolle Verwendag voor de bewoners en een naaste. In 2021 heeft de werkgroep zich beziggehouden met de voorbereidingen voor het 30-jarig jubileum van de stichting.
- **Open Huis:** In 2021 kon slechts tweemaal een Open Huis plaatsvinden. De belangstelling hiervoor was goed. Helaas was het in de rest van het jaar niet verantwoord externe personen te

ontvangen in het hospice. Op de website is vermeld dat geïnteresseerden het hospice kunnen bellen om een afspraak te maken voor een individuele rondleiding.

- **Maaltijden:** In januari 2021 zijn 4 kookvrijwilligers gestart met het bereiden van verse maaltijden op 2 dagen per week. De bewoners kunnen hun dinerwensen voor dezelfde avond aangeven. Het koken is een groot succes en het plan is om dit uit te breiden naar meer dagen per week.
- **Activiteiten:** Aan feestdagen werd door de werkgroep Activiteiten speciale aandacht gegeven door het verzorgen van een Paas-, Pinkster- en Kerstmaaltijd. Dit jaar is er op Kerstavond een diner voor bewoners verzorgd en was er een afvaardiging van het koor Musica Cordis. Op tweede Kerstdag is een uitgebreide borrel georganiseerd. De bewoners konden steeds vier naasten uitnodigen. Een deel van de maaltijden werd ook dit jaar gesponsord door ondernemers uit de regio. Ondanks de COVID-19-beperkingen is de werkgroep Activiteiten er toch in geslaagd speciale aandacht te besteden aan deze bijzondere dagen.
- **Na Zorg:**
 - Laatste zorg: Alle rituelen rond het overlijden van een bewoner verdienen steeds weer uiterste zorgvuldigheid en aandacht. Ieder heeft recht op een waardig afscheid.
 - Herdenking: In plaats van de halfjaarlijkse herdenkingsbijeenkomsten hebben nabestaanden als alternatief, per post, een persoonlijk nagedachtenispakketje gekregen.
 - Ontmoetingsgesprek: In kleine groepjes zijn nabestaanden, zo'n 6-8 weken na het overlijden van hun dierbare, uitgenodigd voor een koffieochtend waarbij gedeeld en teruggekeken kan worden. In 2021 heeft driemaal een Ontmoetingsochtend plaatsgevonden. De rust en aandacht werd door de aanwezigen zeer gewaardeerd. Ook leverde het mooie feedback op voor het hospice.
- **Complementaire Zorg:** Complementaire Zorg omvat naast het aanbieden van massages ook het gebruik van de theewagen en het inzetten van etherische oliën. Complementaire Zorg heeft meerwaarde in het geven van comfort, ontspanning en afleiding. Er is een nascholing voor vrijwilligers en verpleegkundigen gehouden om de kennis op te frissen en te verdiepen. Ook is een nieuwe cursus gestart, zodat weer andere vrijwilligers van zowel het hospice als ClaraThuis Complementaire Zorg aan kunnen bieden.
- **Muziek:** Ook in 2021 zijn er maandelijks diverse concertjes in het hospice georganiseerd. Bewoners en hun naasten genoten van de muziek. Tijdens de coronaperiode zijn de muziekactiviteiten aangepast doorgegaan. Zo waren er optredens buiten op de patio, of konden bewoners vanuit hun kamer genieten van de muziek op de gang. Muziek spreekt een taal, waar woorden niet bij kunnen.

Samenvattend

Ook in 2021 hebben we kunnen realiseren waarvoor we staan: 'er zijn' voor onze bewoners en hun naasten. Samen werken we aan kwaliteit en zorg op maat. Ondanks de grote beperkingen, die COVID-19 met zich meebracht, konden we toch een herberg zijn voor mensen in hun laatste levensfase en hun naasten. Elke dag weer elkaar de vraag stellen: 'Wat heeft deze bewoner vandaag nodig'. We zijn blij met en dankbaar voor de inzet van zoveel enthousiaste, professionele en betrokken vrijwilligers. Dat wij ons werk kunnen doen, heeft zeker ook te maken met de steun die we ontvangen vanuit de Zeeuwse samenleving. Onze sponsors en donateurs zijn een grote steun voor ons, in allerlei opzichten. Ook in het jaar 2021 ontvingen we toch steun in natura of financiële bijdragen. Onze dank daarvoor! Met elkaar geven we zo uitvoering aan de verdere opbouw en realisering van de palliatieve terminale zorg in Zeeland en in Het Clarahofje/bij ClaraThuis in het bijzonder. Hartelijk dank aan een ieder van u!

CLARATHUIS

Inmiddels is dit het tweede jaar dat we ook als ClaraThuis te maken hebben met bijzondere omstandigheden door COVID-19. Het is echter mooi om te mogen melden dat ondanks dit gegeven, wij toch bij 32 cliënten hulp hebben mogen bieden. Met name de laatste maanden van het jaar zijn ook de intramurale inzetten toegenomen. Heel fijn dat we ook daar nu steeds meer 'thuis' raken.

- **Aantallen:** In 2021 is bij 32 cliënten hulp verleend, waarvan 23 thuisinzetten en 9 intramurale inzetten. Dit is iets minder dan in 2020 met 38 thuiscliënten en één intramurale inzet. De gemiddelde duur van inzet is 12 dagen waarop we tijdens een aantal dagen bij een cliënt hulp verlenen. Dit is korter dan in 2020, waarbij de gemiddelde duur van inzet 18 dagen was. Dit heeft twee oorzaken, namelijk COVID-19 waardoor er meer familie en mantelzorg beschikbaar is. Onze hulp is wel gewenst, maar pas later in het proces waardoor onze hulp korter duurt. Tevens heeft het relatief grotere aandeel intramurale inzetten invloed op dit getal, intramuraal duren de inzetten relatief kort. Los van dit cijfermatige resultaat zijn we er trots op te kunnen melden dat alle betrokken partijen de inzet en werkwijze van ClaraThuis als heel positief beoordelen.
- **Vrijwilligers ClaraThuis:** Op 31 december 2020 had ClaraThuis 18 vrijwilligers. ClaraThuis heeft in 2021 viermaal de basistraining aangeboden aan aspirant vrijwilligers, dit in samenwerking met het hospice. Pas na het afronden van deze training kan men aan het werk gaan als zorgvrijwilliger. Door de omstandigheden hebben de maandelijkse overleggen waarbij de vrijwilligers elkaar ontmoeten minder vaak plaats gehad in het eerste half jaar van 2021. Gebleken is echter dat deze overleggen erg essentieel zijn voor de vrijwilligers en voor de kwaliteit van ons werk. Nadat we enkele maanden elkaar niet konden ontmoeten was het dan ook zeer prettig om in mei 2021 weer met een bijeenkomst (in een tuin) te kunnen starten. Sindsdien hebben de maandelijkse bijeenkomsten telkens plaatsgevonden, aangepast aan de omstandigheden op dat moment. Zo hebben we enkele keren een grotere ruimte gehuurd om nog meer afstand te kunnen realiseren. Ook is er veel contact tussen de vrijwilligers en coördinatoren door middel van email, whatsapp en de telefoon. De vrijwilligers vormen een hecht team. In de jaargesprekken die met elke vrijwilliger, elk jaar worden gevoerd, blijkt dit ook een sterk gevoel van verbinding te geven.
- **Samenwerking met beroepszorg.** De verwachting van vorig jaar is uitgekomen, het intramuraal inzetten is op gang gekomen. Met name vanaf september 2021 is dit toegenomen, we zijn hier dankbaar voor. De zorgvuldige voorbereidingen zowel van de kant van de instellingen als die van ons zijn zinvol gebleken, de inzetten verlopen geheel naar wens van alle partijen.
- **PR:** Public Relations is en blijft erg belangrijk voor ClaraThuis. Zeker in tijden waarin iedereen wat minder zichtbaar is. Er zijn drie nieuwsbrieven uitgegaan, er is veel (gratis) geadverteerd in diverse kranten en er zijn meerdere artikelen geweest in kranten en (vak)bladen zoals in Pal voor U en in het magazine van Ter Weel.
- **VPTZ Nederland:** ClaraThuis is en blijft erg betrokken bij het werk van de koepelorganisatie VPTZ Nederland. Deze organisatie behartigt op betrokken wijze de belangen voor Stichting Het Clarahofje en collega-organisaties op landelijk niveau. Een positieve ontwikkeling van de pandemie is dat we relatief meer (online) contact hebben met VPTZ Nederland. Dit heeft veel voordelen en is zeker positief voor wat betreft de kwaliteit van het werk van ClaraThuis. De vrijwilligers maken ook gebruik van de scholingen van de VPTZ Academie. Dit zijn vaak tweedaagse trainingen waar de vrijwilligers één keer per jaar naar toe kunnen gaan. Deze

worden ervaren als zinvol, opbouwend en interessant. Gezien het gegeven dat Stichting het Clarahofje kwaliteit hoog in het vaandel heeft, is dit een belangrijke keuze om aan de vrijwilligers aan te bieden en hierin te investeren.

Samenvattend

ClaraThuis bestaat op 1 januari 2022 vijf jaar. Het eerste lustrum is een feit! Met het fundament dat gelegd is kan verder vorm worden gegeven aan de missie van de Stichting, namelijk dat niemand in eenzaamheid hoeft te sterven én dat men daar kan sterven waar hij of zij wil. En dat er op al die plaatsen hulp mogelijk is. Zowel in het hospice, als thuis, als in een instelling.

FINANCIËN

Stichting Het Clarahofje ontvangt voor een deel van de kosten subsidie van de overheid. Dat het Clarahofje verankerd is in onze samenleving, blijkt mede uit de steun welke wij mochten ontvangen van veel particulieren en organisaties, variërend van geldelijke steun tot goederen en diensten in natura. Wij vinden dat altijd hartverwarmend en zijn daar zeer erkentelijk voor. Het maakt het mogelijk dat ieder die het wenst gebruik kan maken van Het Clarahofje en/of ClaraThuis. Onze doelstelling is immers een warme en veilige plaats bieden voor een menswaardig afscheid van het leven.

Het financieel jaarverslag 2021 is niet in dit jaarverslag opgenomen. U kunt dit terug vinden op de website <https://www.hospicegoes.nl/stichting/beleid-en-financien.htm>.

Het Jaarverslag en de Nieuwsbrieven worden zoveel mogelijk portovrij bezorgd. Dank aan allen die zich hiervoor beschikbaar stellen. De Nieuwsbrieven kunnen ter besparing van de portokosten per email worden verzonden. Als u ons hierin tegemoet wilt komen verzoeken wij u vriendelijk uw email adres te versturen naar communicatie@stichtinghetclarahofje.nl. Met dank voor uw medewerking.

DONATEURS EN ACTIES 2021

- **Donateurs:** Kijk op Drank en Jumbo Goes te Goes; Jumbo Kapelle, Vishandel Sjaak Tramper te Kapelle; Bakker Boer te Kloetinge; Club Casco te Wemeldinge; Restaurant Ambachtsheerlijkheid, Kapsalon Hairpoint, MaisonTicho Chocolaterie, Zeeuws Zakelijk, Vishandel Van As en, Bloemisterij Slabbekoorn te Yerseke; Peter van Vliet/Vers van de Markt te Berkel en Rodenrijs; Chocolate Lovers te Middelburg; Jumbo Heinkenszand en Bloemisterij Wisse te Heinkenszand; Welkoop te 's-Heerenhoek; Appelaere B.V. te Waterlandkerkje; Mike's Fruit te 's-Heer Hendrikskinderen; Zaadhandel Snoek te Kattendijke; Floor! 2.0 te Wilhelminadorp; Sligro te Vlissingen; Junior Kamer Walcheren.
- **Acties:** gratis advertenties in diverse kranten.
- **Kerken:** Kerkelijke gemeenschappen uit vrijwel alle plaatsen op Noord- en Zuid-Beveland (PKN, Vrij Evangelisch, Rooms Katholiek, Gereformeerd, Doopsgezinde Gemeente/Ver. Voor Vrijzinnige Protestanten en Nederlands Hervormd), Leger des Heils, Zrs. Franciscanessen van Mariadal te Roosendaal, NH-gemeente Aardenburg.

ANBI- gegevens

ANBI-belastingnummer: 801498673

De bestuurders ontvangen geen geldelijke beloning voor hun werkzaamheden.

Vastgesteld Goes, 10 mei 2022